Lietas arhīva Nr. C-1144-18/15
ECLI:LV:RPPT:2018:0611.C68386417.4.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīga, 2018.gada 10.jūlijā

Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesa
tiesnese A.Freimane
ar sekretāru: J.Pētersonu
izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu SIA "Intrum Latvia" vienkāršotas procedūras prasībā pret /pers. B/ par parāda piedziņu.
Aprakstošā daļa

2017.gada 15.maijā Lindorff Oy, kuru Latvijā pārstāv Lindorff Oy Latvijas filiāle, ir cēlusi tiesā vienkāršotas procedūras prasību pret /pers. B/ (turpmāk tekstā arī atbildētājs) par parāda piedziņu, ko veido pamatparāds EUR 1599,96, procenti par aizdevuma lietošanu EUR 721,51, likumiskie nokavējuma procenti EUR 584,52 un līgumsods EUR 159,99.

Prasība pamatota ar Civillikuma 1., 1587., 1651., 1716., 1717., 1720., 1753., 1756., 1759., 1793., 1801., 1828., 1838., 1943.pantu.

Prasībā norādīts, ka 2007.gada 2.aprīlī starp AS "Ge Money" kā aizdevēju un atbildētāju kā aizņēmēju tika noslēgts aizdevuma līgums /numurs/, saskaņā ar kuru atbildētājam tika izsniegts aizdevums Ls 1495 apmērā ar atmaksas termiņu līdz 2011.gada 5.aprīlim. 2011.gada 8.martā starp AS "Ge Money" kā cedentu un Lindorff Oy kā cesionāru tika noslēgts cesijas līgums, saskaņā ar kuru AS "Ge Money" nodod savas prasījuma tiesības pret Lindorff Oy. Prasības pieteikumā norādīts, ka atbildētājs aizdevuma līgumā pielīgtās saistības nav izpildījis, sakarā ar ko līdz piedzīt neatmaksātā aizdevuma pamatsummu EUR 1599,96, līgumiskos procentus par aizdevuma izmantošanu EUR 721,51 par laika periodu no 2009.gada 6.marta līdz 2011.gada 6.aprīlim, likumiskos nokavējuma procentus EUR 584,52, kas aprēķināti par laika periodu no 2011.gada 6.aprīļa līdz 2017.gada 8.maijam, un līgumsodu EUR 159,99, kura apmērs ir samazināts līdz 10% no pamatparāda summas.

Rakstveida paskaidrojumos atbildētājs prasību neatzīst, norādot, ka prasības pieteikumam pievienotie dokumenti – aizdevuma līguma kopija un maksājuma uzdevums par aizdevuma līgumā norādītās aizdevuma summas izsniegšanu neatbilst Dokumentu juridiskā spēka likumam un Ministru kabineta noteikumiem Nr.916 Dokumentu izstrādāšanas un noformēšanas kārtība. Ņemot vērā, ka minētiem dokumentiem nav juridiska spēka, atbildētājs apstrīd prasībai pievienoto 2011.gada 8.marta cesijas līgumu un uzskata, ka tas ir atzīstams par spēkā neesošu. Vienlaikus atbildētājs norāda, ka Lindorff Oy pieteiktajam prasījumam ir iestājies noilgums, jo prasības tiesība saskaņā ar lietā iesniegto aprēķinu kreditoram iestājās jau 2008.gada 6.decembrī, savukārt prasība tiesā ir celta neievērojot Komerclikuma D daļas 406.pantā noteikto trīs gadu noilguma termiņu.

2017.gada 4.oktobra atsauksmē par atbildētāja iesniegtajiem iebildumiem Lindorff Oy Latvijas filiāle norāda, ka lietā iesniegtās dokumentu kopijas atbilst Ministru kabineta noteikumiem Nr.916 Dokumentu izstrādāšanas un noformēšanas kārtība, un attiecībā par noilgumu norāda, ka noslēgtais aizdevuma līgums pirms termiņa nebija lauzts un noilguma termiņš ir skaitāms no 2011.gada 6.aprīļa. Lietas materiāliem pievienotā AS "Fitek" izziņa apliecina, ka 2013.gada 8.jūlijā un 2015.gada 13.aprīlī uz atbildētāja deklarēto dzīvesvietas adresi ir nosūtītas atgādinājuma vēstules par nenokārtotajām saistībām, līdz ar to ir pārtraukts Komerclikumā noteiktais trīs gadu noilguma termiņš.

Ar Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesas 2017.gada 12.februāra lēmumu Lindorff Oy ir aizstāta ar SIA "Intrum Latvia" (turpmāk tekstā arī prasītājs).

Uz tiesas sēdi prasītāja pārstāvis neieradās. No prasītāja tiesā saņemts iesniegums ar lūgumu izskatīt lietu bez prasītāja, ko tiesa atzīst par iespējamu.

Atbildētājs prasību neatzina un norādīja tiesai, ka tiesas pienākums ir izbeigt tiesvedību lietā, jo prasītāja pieteiktajam prasījuma ir iestājies noilgums.

Motīvu daļa

Noklausoties atbildētāja paskaidrojumus, iepazinusies ar lietas materiāliem, tiesa atzīst, ka prasība ir noraidāma sekojošu motīvu dēļ.

Kā redzams no lietas materiāliem 2007.gada 2.aprīlī starp AS "Ge Money" kā aizdevēju un atbildētāju kā aizņēmēju tika noslēgts aizdevuma līgums Nr./numurs/, saskaņā ar kuru atbildētājam tika izsniegts aizdevums Ls 1495 apmērā ar atmaksas termiņu līdz 2011.gada 5.aprīlim.

Tiesvedības laikā prasītāja pārstāvis tiesai iesniedza aizdevuma līguma oriģinālu un bankas darbinieka apliecinātu maksājuma uzdevumu, kas apstiprina, ka aizdevuma līgumā norādītā aizdevuma summa ir pārskaitīta atbildētāja bankas kontā.

Neskatoties uz to, ka atbildētājs tiesas sēdē paskaidroja, ka pēc lietā iesniegtā aizdevuma līguma oriģināla nevar pateikt, vai paraksts uz lietā iesniegtā aizdevuma līguma ir viņa, tiesa atzīst, ka prasītājs lietā ir pierādījis aizdevuma līguma noslēgšanas faktu ar atbildētāju un aizdevuma līgumā norādīto naudas līdzekļu izsniegšanu atbildētājam, jo atbildētājs nav cēlis pretprasību par noslēgtā aizdevuma līguma atzīšanu par spēkā neesošu, un tāpēc tiesai nav pamata apšaubīt lietā iesniegtā aizdevuma līguma spēkā esamību.

Lietas materiāliem pievienots izraksts no 2011.gada 8.marta cesijas līguma un tā pielikums, saskaņā ar kuru AS "Ge Money" kā cedents nodot cesionāram Lindorff Oy prasījuma tiesības, kas izriet no iepriekšminētā aizdevuma līguma /numurs/.

Izraksts no cesijas līguma un tā pielikums lietā ir iesniegts ievērojot Ministru kabineta noteikumus Nr.916 Dokumentu izstrādāšanas un noformēšanas kārtība 50., 51. un 56.punkta prasības, un ar minētiem pierādījumiem tiesas atzinumā, ceļot prasību, Lindorff Oy ir pierādījis, ka AS "Ge Money" savas prasījuma tiesības pret atbildētāju lietā nodeva Lindorff Oy.

Saskaņā ar Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesas 2018.gada 12.februāra lēmumu lietā Lindorff Oy ir aizstāta ar tās tiesību un saistību pārņēmēju SIA "Intrum Latvia". Minētais lēmums nav pārsūdzēts un līdz ar to prasījuma tiesības pret atbildētāju uz likumīgā spēkā stājušos lēmumu ir pārņēmusi SIA "Intrum Latvia".

Izvērtējot atbildētāja iebildumus, tiesa atzīst, ka daļā par noilguma iestāšanos lietā tie ir pamatoti.

Lietā nav strīda par to, ka AS "Ge Money" ir komersants un aizdevuma līgums ir noslēgts komercdarbības ietvaros. Tādejādi lietas dalībnieku tiesiskās attiecības ir izvērtējamas no Komerclikuma un Civillikuma regulējuma.

Komerclikuma 406.pants noteic, ka no komercdarījuma izrietošie prasījumi noilgst triju gadu laikā, ja likumā nav noteikts cits noilguma termiņš.

Savukārt, saskaņā ar šī likuma pārejas noteikumu 16.punktu, ja šā likuma D daļas spēkā stāšanās dienā Civillikumā vai citā likumā noteiktais noilguma termiņš nav notecējis, bet šā likuma D daļa nosaka īsāku noilguma termiņu, piemērojams šā likuma D daļā noteiktais noilguma termiņš, kurš skaitāms no 2010.gada 1.janvāra. Ja pēc šāda aprēķina noilguma termiņš iznāk garāks par līdzšinējo noilguma termiņu, noilguma termiņš izbeidzas tajā dienā, kad tas būtu notecējis saskaņā ar Civillikumu vai citu normatīvo aktu.

Tādejādi noilguma termiņa tecējuma sākums saskaņā ar Komerclikuma 406.pantu komercdarījumos, kas ir noslēgti līdz 2010.gada 1.janvārim, sāk tecēt ar 2010.gada 1.janvāri un izbeidzas 2013.gada 1.janvārī, ja termiņa tecējuma laikā noilguma tecējums nav pārtraukts ar kreditora atgādinājumu vai paša atbildētāja darbībām, veicot saņemtā aizdevuma daļēju atmaksu, jo saskaņā ar Civillikuma 1905. un 1906.pantu atgādinājums parādniekam pārtrauc noilgumu un noilgums ir pārtraukts, ja tecējuma laikā parādnieks kaut kādā veidā atzīst kreditora prasījumu.

Saskaņā ar Civillikuma 1896.pantu noilgums sāk tecēt ar to dienu, kurā prasījums ir tā nodibināts, ka pret parādnieku, kas nav izpildījis savu pienākumu, nekavējoties var celt prasību, kaut arī tomēr vēl nebūtu ne parādnieks liedzies izpildīt, ne arī kreditors viņam to atgādinājis. Saskaņā ar to noilguma tecējuma iesākumam vajadzīgs: nosacītiem prasījumiem - lai nosacījums jau būtu noskaidrojies, bet terminētiem prasījumiem - lai termiņš jau būtu notecējis.

Kā izriet no pieteiktā prasījuma parāda summu veido neatmaksātais aizdevums un līgumiskie procenti, kura atmaksa nav veikta laika periodā no 2008.gada 5.decembra līdz 2011.gada 5.aprīlim, līgumsods, kuru Lindorff Oy ir aprēķinājis par līguma darbības periodu no 2008.gada 6.decembra līdz 2011.gada 6.aprīlim, kā arī likumiskie nokavējuma procenti par aizdevuma samaksas nokavējumu par laika periodu no 2011.gada 6.aprīļa.

Vadoties no Civillikuma 1896.pantā ietvertā regulējuma, tiesa nepiekrīt Lindorff Oy Latvijas filiāles 2017.gada 4.oktobra atsauksmē norādītajam, ka noilguma termiņa tecējuma sākums ir skaitāms no 2011.gada 6.aprīļa, jo atbildētāja pienākums veikt saņemtā aizdevuma atmaksu iestājās nevis 2011.gada 5.aprīlī, bet saskaņā ar aizdevuma līgumā ietverto aizdevuma atmaksas grafiku atbildētāja pienākums bija ik mēnesi veikt saņemtā aizdevuma daļas un procentu samaksu. Pieļaujot terminētā maksājuma kavējumu, aizdevējs nekavējoties varēja celt prasību par aizdevuma nesamaksātās daļas un procentu piedziņu, tāpēc noilgums prasībā izvirzītajam prasījumam saskaņā ar Civillikumu un Komerclikumu sāka tecēt no 2010.gada 1.janvāra, jo atbildētājs pēdējo maksājumu aizdevējam ir veicis 2009.gada 5.februārī.

Civillikuma 1905.pants noteic, ka atgādinājums parādniekam pārtrauc noilgumu.

Vienkāršotas procedūras prasībai ir pievienoti divi paziņojumi atbildētājam par parāda samaksu, kas datēti ar 2013.gada 8.jūliju un 2015.gada 13.aprīli, kā arī AS "Fitek" apliecinājums, ka 2013.gada 8.jūlija sūtījums ir nogādāts AS "Latvijas pasts" piegādei /pers. B/ uz adresi /adrese A/.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 5.panta sesto daļu, piemērojot tiesību normas, tiesa ņem vērā judikatūru, kurā atzīts, ka kreditora atgādinājums ir darījums Civillikuma 1403.panta izpratnē, jo tas, pārtraucot noilgumu, groza starp kreditoru un parādnieku pastāvošās tiesiskās attiecības. Tādēļ uz šo atgādinājumu ir attiecināmi vispārīgiem noteikumi par gribas izteikumu. Viena līdzējai gribai nav nozīmes, ja tā netiek darīta zināma otram līdzējam. Tādēļ, lai gan atgādinājums formāli ir vienpusējs darījums – to var veikt kreditors viens pats bez parādnieka piekrišanas, tomēr tas groza iepriekš pastāvējušās divpusējās tiesiskās attiecības. Līdz ar to, lai šāds atgādinājums varētu grozīt iepriekš pastāvējušās divpusējās tiesiskās attiecības, tas ir jādara zināms parādniekam. Atgādinājumam, lai tas būtu ielasāms Civillikuma 1905.pantā, ir jābūt paziņotam individuāli un personiski parādniekam, un tajā jābūt nepārprotami paustai kreditora gribai prasīt konkrētas saistības izpildi. Ievērojot minēto, Augstākās tiesa atzīst, ka lai noilgums būtu atzīstams par pārtrauktu, ir jāpierāda brīdinājuma izsniegšanas fakts. Lietas materiāliem ir jāsatur pierādījumi ne tikai par brīdinājuma izsūtīšanu, bet arī izsniegšanu. (Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2017.gada 4.jūlija spriedums lietā Nr.SKC-248/2017; 2017.gada 16.oktobra spriedums lietā Nr.SKC-369/2017).

Saskaņā ar atbildētāja paskaidrojumiem tiesas sēdē atbildētājs nekādus paziņojumus par prasībā norādīto parādu nav saņēmis, savukārt prasītāja pārstāvis 2018.gada 7.maija tiesas sēdē paskaidroja, ka pasta sūtījumi par parāda samaksu atbildētājam netika izsniegti pret parakstu.

Pie minētiem apstākļiem tiesa prasībai pievienotos paziņojumus atbildētājam par parāda samaksu nevar vērtēt kā pierādījumus tam, ka Komerclikumā noteiktais trīs gadu noilguma termiņš ir pārtraukts, jo pierādījumi tam, ka atbildētājam kreditora pretenzija ir izsniegta, tiesai netika iesniegti.

Ņemot vērā, ka prasība tiesā ir iesniegta 2017.gada 15.maijā, tas ir, vairāk nekā trīs gadus pēc tam, kad atbildētājs pārtrauca veikt maksājumus saskaņā ar noslēgto aizdevuma līgumu, un vairāk nekā trīs gadus pēc pēdējā aizdevuma līguma grafikā noteiktā maksājuma, tiesa atzīst, ka prasītāja prasījumam pret atbildētāju ir iestājies noilgums, kas ir par pamatu celtās prasības noraidīšanai.

Pie minētiem apstākļiem tiesa atzīst, ka prasība ir noraidāma.

Atbildētāja pieteikto lūgumu par tiesvedības izbeigšanu lietā (lietas lapa Nr.110) uz tā pamata, ka ir iestājies noilgums, tiesa nevar apmierināt, jo saskaņā ar paša atbildētāja lūgumā norādīto judikatūras spriedumu – SKC100/2010, konstatējot noilgumu, tiesa prasību noraida un nevis izbeidz tiesvedību lietā.

Noraidot prasību, saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.pantu no prasītāja par labu valstij ir piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, ko nav sedzis Lindorff Oy maksājums EUR 3,30. No lietā esošās izziņas redzams, ka kopējie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi sastāda EUR 5,62, līdz ar ko no prasītāja izdevumi ir piedzenami EUR 2,32 apmērā.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8., 97., 189.-193., 204.[1], 250.[25] pantu, tiesa

nosprieda:

noraidīt SIA "Intrum Latvia", reģistrācijas Nr.40203088409, vienkāršotas procedūras prasību pret /pers. B/, personas kods /personas kods/, par parāda piedziņu.

Piedzīt no SIA "Intrum Latvia", reģistrācijas Nr.40203088409, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 2,32 (divi *euro* 32 centi), kas iemaksājami Tiesu administrācijas kontā Nr. LV51TREL2190458019000, saņēmēja iestāde: Valsts kase; saņēmējs: Tiesu administrācija, reģistrācijas Nr. 90001672316; BIC kods: TRELLV22; iemaksas mērķis: 21499, kā arī jānorāda dati personas vai lietas identificēšanai. Maksājuma uzdevums iesniedzams tiesas kancelejā (Baložu iela 14, Rīga).

Noteikt termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā Rīgas apgabaltiesā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas 2018.gada 10.jūlija, iesniedzot

apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesā.

Tiesnese A.Freimane